

16. 9. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Začnete si ověřovat platnost Vašeho elektronického podpisu u soudu?

Nástrojů na rychlé ověření platnosti elektronických podpisů je celá řada. Ať již jsou dostupné pouze úzké skupině uživatelů nebo komukoli, zpoplatněné či zdarma. Napadlo by Vás ale vedle známého programu Adobe Acrobat nebo služby DSS od Evropské komise o to samé žádat i jednotlivé podatelny ve veřejném sektoru? Český Ústavní soud nedávno přiřknul podobnou roli i soudní soustavě. Proč se to stalo a jaké má takové ověřování limity?

Ústavní soud svým nálezem sp. zn. II. ÚS 671/21 z 28. června 2021 změnil dosavadní soudní praxi. Soudy při obdržení elektronického dokumentu totiž systematicky neinformovaly jeho odesílatele, když nešlo automaticky vyhodnotit platnost podpisu. S odstupem času pak odesílatel mohl být zaskočen, že soud k jeho podání nepřihlíží, když při následné ruční kontrole podpisu soudním úředníkem zjistí, že podání není podepsáno řádně (platným elektronickým podpisem).

V praxi se tedy stávalo, že odesílatel sám či prostřednictvím svého advokáta soudu zaslal elektronický dokument, který musel podle zákonného požadavku podepsat tzv. uznávaným elektronickým podpisem (jednoduše řečeno elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu). Do několika minut přišlo odesílateli automatické potvrzení podatelny soudu o doručení podání a za dalších pár minut záznam o ověření podání. Z něho nicméně neplynulo, zda elektronický podpis bylo možné automaticky ověřit či nikoli. Odesílatel byl pouze informován o předání podání ke zpracování a přiřazení spisové značky. Běžný odesílatel se tak mohl celkem legitimně domnívat, že soud jeho podání přijal jako řádné a bezvadně podepsané. I přesto však v rámci dalšího zpracování podání mohlo dojít ke zpochybnění elektronického podpisu soudem; k původnímu podání se pak pro jeho vadu nepřihlíželo.

Tuto praxi ústavní soud označil za protiústavní (nepřípustné) odepření spravedlnosti. České soudy jako veřejnoprávní původci (dle zákona o archivnictví a spisové službě) jsou (a vždy byly) povinny informovat odesílatele o výsledku ověření platnosti uznávaného elektronického podpisu, a to i když probíhá automaticky spisovou službou. Nesplní-li soud povinnost informovat odesílatele o tom, že podání, jímž se domáhá soudní ochrany, je opatřeno elektronickým podpisem, jehož platnost nelze automaticky ověřit, porušuje jeho právo na soudní ochranu dle Listiny základních práv a svobod.

V předmětném případě bylo pikantní, že se jednalo o návrh na vydání elektronického platebního rozkazu na formuláři zveřejněném ministerstvem spravedlnosti, který advokát prokazatelně podepsal platným uznávaným elektronickým podpisem a který po připojení podpisu nelze jakkoli změnit a je možné jej v zásadě pouze po podpisu odeslat. Proto byl advokát překvapen pozdějším sdělením soudu, že jeho elektronický podpis není platný, neboť dokument byl po aplikování podpisu změněn nebo poškozen. Pokud by advokát v den odeslání zjistil, že elektronický podpis byl vyhodnocen jako neplatný/neověřitelný a k návrhu nebude přihlíženo, mohl by podniknout další kroky (např. učinil podání znovu či jinou cestou).

Ústavní soud proto zakázal dotčenému soudu pokračovat v porušování výše zmíněného základního práva a přikázal obnovit stav před jeho porušením způsobem dle uvážení daného soudu. Na případná nová podání daného advokáta ve věci se má nahlížet tak, jako by v den podání jeho původního

návrhu skutečně obdržel zprávu o výsledku (negativního) automatického ověření elektronického podpisu a reagoval na ni.

Dle našeho názoru se tedy soudy i další veřejnoprávní původci mohou stát další cestou, jak si ověřovat platnost (uznávaného) elektronického podpisu. Sice se bude jednat o možnost složitější než ověření běžnými způsoby, neboť by se mělo vždy jednat o podpis na jakémkoli typu podání, ale na druhou stranu bude výsledek v daný čas plně relevantní pro využití daného elektronického podpisu vůči jakémukoli veřejnoprávnímu původci. Zbývá jen doufat, že soudy (a pravděpodobně i další veřejnoprávní původci) urychleně upraví výkon své spisové služby a že si z nich poté občané (či odborná veřejnost tak trochu na truc) neudělají další metodu ověřování elektronických podpisů.

JUDr. Dalibor Kovář,
vedoucí advokát

Mgr. Pavel Amler,
senior advokát

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

[HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář](#)

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelpartners.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)